

R.D. Iacobi Merchantii Vitis Florigera

Merchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

6. In Fest. S. Theclæ V. & M. unica. Collaudabo te Deum Salvatorem
meum &c. Eccl. 51.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](#)

Collaudabo te Deum Salvatorem meum. Eccl. st.

24
Et ideo petro i inducas martyri mei, ut credentibus timorem solarem passionis, & non credentibus vocem auferrem insultationis. O vocem victoriae plenam & fortitudinis!

Poterat ergo ipsa beneficentibus cordis sui chordis decantare in gratiarum actionem illud canticum Ecclesiasticum: Confitebo tibi Domine Rex, & collaudabo te Deum Salvatorem meum. Confitebo S. Lucia nemini suo, quoniam adiutor & protector factus es mihi, & liberasti corpus meum a perditionis, libera me a morte. flamma que circumdedit me, &c. Liberata a tempe fuit a corruptione carnis, liberata a corruptionem, liberata ab errore infidelitatis, liberata ab ardore ignis, liberata a laqueo lingua calumnietris, liberata a fovea & abyssu perditionis, liberata a tenebris, ut semper lucida foret; & nomen suum Lucia adimpleret. A quo vero liberata fuit, nulli ab illo qui eft adiutor & protector adiutor ad superradum malam jam parata. Protector ne obruant mala futura. Ideo ergo illi gratias tota corde concinuebat, illi totam suam adcribebat victoriæ. Vicit itaque Lucia, sed quibus armis? Re-cte per orationem vicit, quia quicquid à Deo petiit impetravit. Petij quoniam matris sua sanguinifluæ curationem, & imperavit integrum sanitem. Petij in certamine catus, corporis fui immobilitatem, & obtinuit, fecique eam Dominus ut columnam ferream & inconcupiscentem. Petij consernigem victoriæ, & eam reportavit tam contra facilius flammam exteriorem, quam contra Tyrannu furore & fanguinem flammam interiorem. Petij martyrij fui & paſfionis indutus, & impetravit. Gladium enim in ejus vifera mergi fecit Tyrannus; fed vixit quādiu volui, & turbam circumstantem allorū ei quādiu fibi placuit. Petij sacram ante mortem Comunionem, & nemo Sacerdos, qui ei ministrarent, impedire potuit; illo prudente, qui olim Boetium martyrem fecit caput voluit sacris mysteriis communicare, ipso ad tempus caput suum refumente. Denique petij Ecclesiæ transqüillitatem, & impetravit, illamque predixit mox futuram Diocletianu & Maximiano morte cepitus. O guttum fortunæ mulierum! O efficaciam orationis ejus!

Conclusio.

O Lucia, Virgo fortissima, impetrâ nobis fortitudinem & victoram contumaciam Mundum, Cartem, Satanam: ut numquam succumbamus Mundi fallacij, Carnis illecebri, Satanae infidis, impetu & Ecclesiæ Sancta Dei pacem & tranquillitatem, que jam totiustas temperatæ sustinet, suæ citoz ab ipiusmet fluis, Regibus & principibus inter lepidis, & bella ciuitibus, magno matris dano. Rogamus te que ad pacem sunt Ierusalem. Mediaticem te cupiunt populi, fiat tandem pax in virtute orationis tuae, que & olim pro caro gaſti, & imperasti, ac praedixisti futuram, &c.

Multæ Christianis Virginibus laudari possunt de laudi. sent ob nobilitatem, pulchritudinem, opu. S. Thecla lentiem, gratiam exteriorem: sed quoniam omnia ex SS. PP. haec & contemporaneum, & contemnenda docuerunt, de his laudem non appetunt, fed de illis que vere laude digna sunt, hoc est, de veris & solidis bonis: eanque laudem in Deum plene referunt volunt. Si laudas quempiam, quia dives est, hoc fortunæ debetur. Si, quia fortis, ægritudine fatigabitur. Si, quia pulcher, caducet pulchritudo & abiurit: abripiet illam senecta: ergo ab his omnibus laus nostra est solidâ, aut vera. Si laudas quempiam, quia nobilis, parentes ejus laudas, non ipsum. Cur laudabimus hominem propter ea, quæ a quibz sunt externa, & non potius propter ea, quæ sunt homo homini propria? Aurora frana & phaleræ non laudari faciunt equum meliorem, nec picturam avem, nec de argenteo gladium: sed hæc omnia laudantur, si qualiteram habeant, ad quam definatur ex hominum usu. Sic nec opes, nec ornatus, nec generis splendor, nec honores, aut alia extremita hominem reddunt laudabilem: sed mentis præstantia, & virtus intrinseca, quæ homini propria est. Cum ergo laudas quempiam ob virtutem, pro bosque mores, ac mentis sapientiam, plaudas, & solidè laudas; siquidem hoc non est æratæ cauere pendulum, nec a genitoribus hereditarium. S. Thecla ab his omnibus, que homines asti- Epiph. man, laudari posset, a pulchritudine, nobilitate, hæc 97. diuinitate: testatur enim Sanctus Epiphanius, haec omnia ei non defuisse, despontataque fuisse ob S. Thecla hæc juveni nobilissimo, dictissimo, & formosissimo. Sed quandoquidem & ipsa omnia ita continentur, nec in illis gloriantur voluit, laudemus quibus in eam ab his donis, de quibus potest in Domino Domino gloriori. Certè de ejus laudibus haud nobis est gloriaric facendum, quandoquidem Sancti Patres concordi licet. animo & calamo eam miris extollant laudibus inter ceteras Virgines & Martires, varijsque i- pfam adorant titulis honorificis. Eam vocant Eroegestam Filiam, & paulo Apofolitam Virgo. Elogia S. n. m. Prothomartyrem inter Virgines, Pudicitia Co. Thecla. lummam. Copia miliebrium viderarum. Cumque aliquam à fama tñam remittant, commendare voluit, eam ministrat Thecla dicunt esse laetam. Sic enim ob sanctitatis meritum Sanctus Gregorius Nyfilicus frater S. Balilij, Meritaria forem suam alteram vocat Theclam. Sic & Thecla Melaniam, celebrem pietate, comparat Sanctus Hieronymus. Ex his titulis jam positis pauca in ejus laudem deducamus & delibemus, quam ab A poftolou tem pore illustrum novimus in famulaute.

Dicamus

S. Thecla
Apostolica
ca mulier
et s.
Pauli
Primogenita
Ad. 14.1.

Dicamus ergo *primo* hoc titulum celebrem esse & laude dignum quod *Apostolica* a mulier, & *S. Pauli* a primogenita nominetur. Cur vero his titulis decerterur, paulo altius reprehendimus. Nolum est ex sua predicatione multum fecisse funerum, ita ut Ju-deorum & Graecorum, sive Gentilium, crederet copiosa multitudo. Inter hos cōversas Thecla fuit, qua auditio *S. Pauli* ardenter de Virginitate disserente, sponso relieto, ad coelestis Sponsi thalamū adspicitavit, & virginitatem ei conferavit. Tanto vero zelo fidem eft ampla, quā ex Pauli facato perceperat ore, ut pro illa quilibet pati parata fuerit, tamque propagare quolibet labore, & periculo studuerit. Testatur Chrysostomus hom. 2, in Aeta, quod in tantum Verbi divini fuerit avida, & fidei zelo accensa, ut custodem carceris, quo *S. Paulus* I-coni detinebatur, inclusus, gemmis & muliebri mundo distractis sibi conciliari, ut ad *S. Paulum* al-loquitur. Quapropter si de hac re loquitor: Audi de *B. Thecla*, illa ut *S. Paulum* videbat, aurum dedit, ut autem ut *Christum* vides, nec obo-lum donas. Testatur & ejus acta, quod à tormentis libera, ut Verbo Dei & laboribus *S. Pauli* cooperatur, profecta fuit Antiochiam ad Paulum, sed ab eo dimissam fuisse ac Evangelio offendiculum daret. Cui conforme est, quod dicit *S. Hieronymus* in Epist. ad Oceanum: *Theclam post tentacionem pa-sionis Antiochiae, à Paulo prohibitus pariter perseverare*. Addit autem *S. Basilissus*, Selucus Episcopus, ejus vitam scribens, Theclam tunc abeunt monita perfec-tionis à *S. Paulo* data fuisse, cumque prædicta fuisse, multos ejus opera ad fidem convertendos, ut in partem *Apostolici* laboris venirent, atque urbem aliquam, nondum Christiane Religionis imbutam, præceptis, ipsi committeantur. Exinde ergo Se-leuciam profecta, multos ad fidem convertit, & exemplo ipsius multi in disciplina Christiana plurimum profecerunt. An non ergo merito Primogenita *S. Pauli*, Mulierque *Apostolica* nominatur?

S. Thecla
multos ad fidem
conver-tit.

Dicamus *secundū*, *S. Theclam* specialiter laude dignam à castitate & virginitate, & ob hanc à SS. Patribus celebratur, quasi *Dux & Primiceria Vir-gum post genum*, post Deiparam *MARTAM*, pro qua & matrym subiit. Certè alijs Virginibus in exemplum dedit, quod erant in privatis domi-bus castitas servari posset, quodque non obstanti bus sponfaliibus, ob castitatem solemni votu fir-mandam recedere licet a nuptijs. Quod quidem post Theclam nonnulli fecerunt, divina moti inspi-ratione.

Exempla
SS. post
sponfalia
& nup-tiis
as cafi-
tatem vo-
nentium
Alexius.

Nolum est de *S. Alexio*, quomodo propter existimatum Jesu Christi amorem prima nuptiarum no-
tis & divina gratia vocatus, sponfam intactam re-linques, ut Christo pauperi famularetur pauperi illuftrium Orbiterre Ecclesiarum peregrinatio-nem suscepit, vitamque castam perpetuo dux-erit.

Macarij
Sic referit *S. Hieronymus* in vita *S. Macarij*, ipsum Tomum secundum.

celebrante nuptiarum convivio, vespere urbem ex-gressum fuisse, eremum petuisse, & ad mortem us-que ibi permanuisse.

Scribit quoque *S. Augustinus* l. 8. Conf. 6. duos *Duo an-*
aulicos Imperatoris, cum ambularent circa Tre-li-ci,
viros, incidisse in cellam cuiusdam Solitari, & i-
bi electa vita *S. Antonij*, ita intus commoros fu-
se ad pietatem, ut sponsas, quibusdam erant de-
sponsatae, reliquerint, divine se foventes servi-tuti.

Denique testatur *S. Gregorius* l. 3. Dial. c. 14. de *Virgo.*
B. Gregoria Virgo, ipsam constitutam nuptijs fugisse ad Ecclesiam, ut sanctimonialis vita con-
versionem queretur; & quia sponsum fugit in terra, in celo sponsum meruisse.

His omnibus Dux fuit *S. Thecla*, quā decimum octavum annum agens, Thamiridem sponsum, nobilitate perillustrem, reliquit propter Christum & fidem Christianam, cuius præceptis ab Apolto-*lo* Paulo erat instituta, & ad castitatis amorem in-
citata, pro qua non timuit ulla tormentorum ge-
nera. Et quia inter sc̄minas, prima pro Christo in
theatrum descendit, impetratamque per tormenta
prostravit, ac triumphum Fidei Virginitatisque e-
git, deo *Prothomartyr* apud SS. Patres appellatur. De
ea sic loquitur Isidorus Peluferia epil. 160. *Addit. Protho-*
martyr, *multibrium viriliorum ac trophaorum caput, hoc martyrum*, *est, illum omnibus laniibus celebratam Theclam qua-*
tanquam immortalem pudicitiam columnam profat, que-
que e media turbidarum affectionum tempestate, tan-
quam fax incensio, ad portum omnibus fluctibus sum-
menum appulit.

Tanta porto fuit eius castitas, tamque veneran-
da, ut bellum, quibus exposita fuit, cā, teste *S. Am-*
broſio honore etiderentur, & muto quodam elo-
quio collaudare. Sic enim dicit de ea *S. Ambrofius* li-
de Virg. *Theclam cepulam fugienti nupcialē. Et furore* *Castitas*
ponsi damnata naturam etiam befiarum virginis. *S. Thecla*
ad venerationem miratur. Namque parata ad ferias,
cum adspicitus quoque declinaret virorum, & seipsum
javō officeret Leoni, fecit ut qui impudicos detulerant
oculos, puceos referrent. Cernerentur lingentem pedes
bestiam, cobitantes sumi, mutu testificarent son, quod
sc̄rum Virgine corpus violare non posset. Additibus
S. Ambrofius: Adorabat predam suam bestiam,
& propria oblitia nature, naturam induerat, quam
homines amiserant. Videret quadam natura transfor-
bus homines fortitum indutus, sc̄vitiam imperare
bestia, bestia exculantem pede Virginem, docere quid
homines facere debent. Tanum habet virginis
admiracione, ut eam etiam mirarentur Leones. Docue-
runt religionem, dum adorans Martylem: docerunt
etiam castitatem, dum Virgine nibil aliud nisi plan-
sas excusulantur, demersam in terram oculi, tanquam
vereundantibus, ne maius aliquā vell etiā nudam
videtur Virginem. Hæc S. Augustinus eleganter. Ita *Hebr. ix.*
que in S. Theclam verum effe agnoscamus, quod de
quisbusdam dixit Apostolus: Obitur & verunt era Leo-
nūm. Fides & castitas Thecle eos potuit mansuefa-

fere & cicurare, ac eis ora quodammodo obturare, imò & ad venerationem adducere.

S. Thecla
miranda
constau-
tia in
tormento

Dicamus serio, laudibus dignam esse S. Theclam, ob constantiam admirabilem in atrocissimi tormentis, ex quibus divina eam gratia liberavit, & S. Pauli pro ea oratio. Triacantem præcipua egestates tormenta fuisse indicat Ecclesia, dum pro agorizantibus sic orat: *Sicut Beatisimam Theclam Virginem & Martyrem suam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam sororis tui.*

S. Thecla
primopra-
ratus i-
gnis

Primo igitur ignis exparatus fuit, accusante eam Thamir de Ipsilon ex consilio matris, quod matrimoniū detrectaret tanquam Christiana, cum tam ipsa Pareatū confusa foret desponsata. At ipsa Fidei ardore succensa, & constantia invincibili armata, signo Crucis se munies, libere ignem est ingredia. Tunc teste S. Basilis Seleucus, adfudit ei Christus specie Pauli, eamque conformatit, & ab igne intactam conservavit. *Paulus autem cum One-
phoro, & eius filiis, in sepulchro deliteiens ob
persecutionis atrocitatē, ibique perplures dies abstinentes, orabat pro Theclā ad rogum damnata.*

Divinitus vero pluvia graviflava eum tempestate exorta fugavit populum, & ignem omnino extinxit, ipsa & vestibus sine lesionē permanentibus. Rursus eus non solum fidei, sed & castitati attribuant SS. Patres, quod illa permanet quasi rubus in medio ignis incombulitus, & quasi pueri Babylonis in medio flammæ intacta & glorioſa. Hinc illud Nazianzeni in praecipuis ad Virg.

*Quis Theclam necia eripuit flammæ periculi? &
Virginitas. O res omni mirabilis auro!*

S. Thecla
bellus ad
iudicata,

Secundo dedita penitentia, orationibus magna cum auferitate, natus accutus fuit, & condemnata à Judge, ut bellus ferocius expuleretur, ut iam inserviavimus ex S. Ambroſio: quod fieri solitum fuit publico in loco & theatro, ubi Leones fame conferunt simulabuntur ad prædam devorandam. Sed nec implosi cibis flexi, nec citato imperio rapiti, nec sumulotis ira exasperaverit, nec usus decepit affatos. nec ferocius natura possedit, ut eam ludeat, iuravit S. Ambroſius. Cum conformiter B. Zeno Episcopus Veronensis, fermè de timore, sic diceret loquitor de variis S. Theclæ tormentis. Adversus Theclam accusator acerrimus excinxit lingue gladium: cum suis fibi ministri publica leges inferriunt, simulis acutus feritas in ferociatem, & tam minor hominibus invenerit. Ne quid sane capire in humanitate deesse videatur; immittuntur & marina, monstra. Laenii omnibus expoliatur pessula, vestitur incendio. Inter tot instrumenta mortis, pedatorum morte, ceuva calcas genera universa terrorum; incolumis quæsi subacto orbe, de illo ferale cavea loco jam non miserabilis, sed mirabilis fureno habuisse credidit, vidi scutul triumphum reportans, quam ror supplicium omnes, crediderant peritum. Hæc illæ.

Merito igitur potuit usurpare S. Thecla illud: *Confitebor tibi, Domine Rex, & collaudabo te Deum Eccl. 5.* *Saluatorum meum; quia liberasti corpus meum à perditione, à laqueo lingue iniquæ: liberasti me à rugientibus preparatis ad escam, & de manibus querentium animam meam, & de multis tribulationibus & buis qua circumdederunt me. Hac enim omnia locum habent illa. Vis id cencere compendioſe?*

1. Liberavit Deus corpus ejus à perditione, siue corruptione, ad statum virginitatis eam transferens.

2. Liberavit à laqueo lingue iniquæ, dum aduersus Iponi sui furentis accusationem eam protexit.

3. Liberavit à rugientibus præparatis ad escam, dum à bellis ferocibus eam erupit.

4. De pressura flammæ eam eduxit, & incolument redidit, ac de aliis multis tribulationibus & tormentis. Merito ergo dicit de hac omnia: *Confitebor tibi, Domine Rex, & collaudabo te Salvatorem meum.*

Ulterius, tertium tormentum fuit, quando tauris in diversa incitatis, alligata eti, ac postmodum concreta in fossam serpentibus plena & vipersis, à quo quidem tormento gratia Iesu Christi incolument evasit. Nempe Dominus, qui dederat suis portatelloz calcandi super scutepes, hanc etiam S. Theclæ communicavit. Et qui S. Paulum, eum in structorem & præceptorem, in Melitensi insula latitudinem reddiderat a vipersa manu ipsius apprendente, eam poruit ab omni serpentino veneno immunem efficeret.

Concludamus, & postremo dicamus, ideo laudabilem S. Theclam, quia eus tota vita moresque ipsius S. Theclæ virtutes & miracula plena sunt. Secebat enim in clausula, folitudinem, & in monte statuonem, sum elegit, ut cultus plebeus Dilecto liberius fueret, atque ibi iurans, vigilis, orationi, contemplationi continuo vacans, ad nonagesimum usque annum vivit. In ea certe completem illud Domini apostol Oscar Prophetam: *Oſ. 2. Ducas eam in folitudinem, ibi loquar ad cor eius, ibi lactabo eam.* Delicias enim spirituales excolles diuinis copioſissime illi percepti, & experientias agnivit, quam verum sit illud S. Basili: *Solitaria vita exercitio doctrina est schola, ac diuinarum artium disciplina.* Illic Deus est tu S. Basilis quod dicitur, via qua tendit: totum, tradit, per quod ad summam, veritatem nostram perveniam. Eritur. Eremus est Eparadisus deliciarum, ubi ibi aut odorsamenta viratum: ibi roſa charitatis igne rubore flammeus: ibi lilia castitatis niveo candore candescens; cum quibus etiam humilitatem viola; ibi myrra mortificationis exundat. & ihu orationis afflictus indepenser emanat. Itaque S. Thecla in monte solitaria degens, Rosa fuit per charitatem, Lilium per castitatem, Viola per humilitatem, Myrra elecia per mortificationem, Thus odoriferum per orationem, dones consummationem accepti.

cepit, & ex hoc seculo Christus evocavit animam eius virginem & purissimam, aeterno in thalamo collaudandam, Angelis & spiritibus cœlestibus eius trophae, perenni jubilo decantantibus.

S. Thecla
in & post mortem plena miracula.
Neque solet in vita, sed etiam in morte, & à morte, multis fuit decorata miraculis. Nam ut de ea scribit S. Basilius Episcopus Seleucus in ejus vita, quam circa annum Domini 450. descripsit, cum multis ad Christum converteret, postquam multos agones & miracula, hanc quagnum vita defuncta est, sed virga subfida, in terram ingressa est, que Deus ita volente in eis gratiam dícessit, leque illi aperuit eo in loco, quo drouia ac sacra liturgie mensa, in orbe columnæ argenteæ undique fulgente erat, est constituta. Idem tradit Athelanus & Metaphrastes in ejus Vita. Ubi adverte, non velle eos dicere, quod non sit mortua, sed quod in se S. Joannis in locum subterraneum sibi a Deo destinatum descendens, ibi animam Christi reddiderit; quodque ei Deus, sicut olim Moysi in monte Nebo, quoddam sepulchrum compulerit & adornarit, ipsa etiam terra aut rupe quodam miraculo ad ejus recipientium corpus cedente, & locum concedeante. Certe ejus sepulchrum variis effulgentibus constat miraculis, ita ut ad illud honorandum iudicetur concursus feret. Unde & S. Gregorius Nazianzenus ad illud devotionis graria venisse traditur, quasi ad sacram Mauoleum à Deo Virgi Theclæ ex ædificium, sicut & S. Catharina in monte Sinai. Quapropter S. Basilus Seleucus sic rursum de eo teat: *Tangam ex canali virginalem sus beneficentie, copiose ibidem profluentis, contra omnem dolorum argue agit adinem salutare remediorum fontes regembris postulantibusque emittit: ita ut locus ille publica jam medicina officina. & commune terrarum orbis propitiorum sit effectus.* Hac ille vir fanthus, qui Concilio Constantinopolitano & Calcedonensi interfuit, & quæ in Seleucia in S. Theclæ favorem miracula facta erant, tanquam loci Episcopatus, prope nocebat.

Conclusio. **T**u igitur, ô Virgo & Martyr, immo & Virginum Prothomartyr, Apostolica mulier, Evangelio cooperatrix, Apostoli & Doctoris Gentium Filia Primogenita, Orbis prodigium. Laudis patrum, impetrabis firmam fidem; integram castitatem, animatum zelum ignem, perfectam charitatem, per quam latè descendisti in certamen, fortiter dimicasti, gloriolæ triumphalite & omnibus tormentis ac hostibus superiori evasisti, imperatra quoque felicem nobis mortem & consummationem, ut secure & placide in Dei gratia & amore vitam finientes, tecum quiesceremus, & aeternam vitam adipisci valeamus. Sponsumque tuum Redemptorem nostrum perenniter collaudare, & ejus frui visione.

**

Noli esse incredulus, sed fidelis. Joan. 20.

Sacra Scriptura & Evangelica Historia, (ut rectè PARS I. adverbii S. Augusti l. 22. contrà Faustum c 65.) Cur sanctamquam speculum fidelis nitor nullius accipit aduera Scripturam personam, sed & laudanda & vituperanda pura, hominum facta vel ipsa judicat, vel legentibus peccata dicenda proponit: non solum homines ipsos vel viuperabiles vel laudabiles intimans, verum etiam recenget quædam in vituperabilibus laudandas, & in laudabilibus vituperanda non tacens. Hoc patet in Evangelica narratione eorum, que concernunt S. THOMAM, cuius describitur & titubatio ac fuga ignorancia in derelictione Magistri, de quo tamen Ioan. 12. antea dixerat magno animo: *Eamus & nos, & miriamur cum illo.* Describitur quoque incredulitas & contumacia pernicioſa, dum alios Discipulis nientibus refutarexile Dominum, seque cum videlicet, pertinaciter dicit: *Non credam nisi video figuram clavorum, & mox manum in latu eius.* Ecce. Sed etiam Sanctorum peccata scribi & publicari convenienter fuerit, variae rationes afferi possunt. Paucas ad propositum attingamus.

R. L.
Prima est, non solum ut sincera & incorrupta veritas sacræ Scripturæ haberetur, sed etiam ut divina erga peccantes misericordia predicaretur, que eos dignata est peccatis eruire, sanare, salvare. Unde & ipsi Sancti hoc ipsum optarunt, & in hoc gavisi sunt, quod eorum peccata proderentur, ut per ignorantiam propriam Dei gloria celebrior & illustrior efficeretur. Injuriis censetur Medico, per quem & gravi & ferido morbo convulsuit, qui mortuum cupit trahere, ne se fateatur curatum. Ingratus quoque Magister pronunciandus est, qui ignorantiam non cupit agnoscere, de qua illius intrunctione emerit. Immemor etiam beneficii est, qui luce misericordie & inopie non vult mentionem fieri, à qua aliter benevolentia est sublevatus. Gaudet ergo S. Thomas incredulitas sua & pertinacia fieri mentionem quasi vulnera cordis sui, ut agnoscatur virtus vulnerum Christi, ut agnoscatur benignitas Medici. Optat ignorantiam suam, misericordiam & cæcitatatem p opulari, ut agnoscatur providentia patientia, benevolentia Magistri. Ideo & frequenter S. Paulus ignorantiam & cæcitatatem ac misericordiam sicutem commemorat, ut Dei misericordiam erga illi sufficiet reddit: *Fidelis sermo & omni acceptio dignus, quia iesus Christus venit peccatores salvos facere, quos primus ego sum quia persecutus sum Ecclesiam Dei.* Alibi faciet se abortivum & indignum gratia Dei. Sic S. Augusti tredecim libros Confessionem edidit, ubi Hagiæ floride attatis sue publicaverit, ut glorificaret diuinam clementiam quæ ipsum eruit. *Quia tu veritatem diluxisti, & quis fecit eam, venit ad lucem velo eam facere in corde meo coram te in confessione: in isto autem meo coram multis testibus, ait ipse l. 10. Confess.*

d 2

Secundum